

Expunere de Motive

Secțiunea 1

Titlul propunerii legislative

LEGE pentru modificarea Legii nr.227/2015 privind Codul fiscal

Secțiunea a 2-a

Motivele emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

1.1. Contextul legal actual

În prezent, **biletele de valoare** și modul de acordare a acestora sunt reglementate de Legea nr.165/2018. Potrivit art.2 alin.(2) din lege, biletele de valoare care pot fi acordate sunt: tichete de masă, tichete cadou, tichete de creșă, tichete culturale și vouchere de vacanță.

*Regimul fiscal al biletelor de valoare este reglementat de Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal. În conformitate cu dispozițiile art.76 alin.(3) lit.h) din Codul fiscal, biletele de valoare, sub forma tichetelor cadou, cu excepția destinațiilor și limitelor prevăzute de lege, tichetele de masă, voucherele de vacanță, tichetele de creșă și tichetele culturale reprezintă avantaje în bani sau în natură. Aceste avantaje acordate salariaților sunt primite în legătură cu o activitate dependentă, sunt incluse în veniturile asimilate salariilor și reprezintă **venituri impozabile**.*

Potrivit art.64 din Codul fiscal, cota de impozit care se aplică veniturilor asimilate salariilor este de 10%.

Până în anul 2010, însă, biletele de valoare, respectiv tichetele de masă, au fost venituri neimpozabile. Acestea au fost eliminate din rândul veniturilor neimpozabile prin OUG nr.58/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal și alte măsuri financiar-fiscale (în prezent abrogată) și tratate pe cale de consecință drept venituri salariale.

De asemenea, *Legea nr. 227/2015* privind Codul fiscal reglementează și **cota de contribuție de asigurări sociale de sănătate**. Conform art. 157 alin. (1), lit. Ț) și art. 157 alin. (2) din Codul fiscal, tichetele cadou, tichetele de masă și voucherele de vacanță vor fi cuprinse în baza lunară de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate.

Aceste modificări au survenit odată cu *Legea nr. 296/ 2023* privind unele măsuri fiscal-bugetare pentru asigurarea sustenabilității financiare a României pe termen lung și au intrat în vigoare odată cu anul 2024. Anterior acestei inițiative, biletele de valoare menționate nu erau supuse contribuției de asigurări sociale de sănătate.

Această contribuție este de 10% și se aplică pe lângă impozitul de același procentaj menționat mai sus.

1.2. Realitatea economico-socială

În România, primul act normativ care a reglementat sistemul acordării unor bilete de valoare pentru angajați a intrat în vigoare în 1998. O parte din prevederile acestuia s-au schimbat în decursul timpului. În prezent, actul normativ care stabilește

modul de acordare, impozitare și alte dispoziții legate de aceste bilete de valoare este Legea nr.165/2018.

Potrivit dispozițiilor legale în vigoare, angajatorul care oferă angajaților acest tip de beneficiu se bucură de două avantaje. În primul rând, este scutit de orice taxă și contribuție la stat. Mai mult, sumele plătite pentru tichete sunt deductibile la calculul impozitului pe profit, în anumite condiții și limite prevăzute de legislație. În ceea ce privește **salariatul**, însă, **acesta datorează impozit** aferent venitului din biletele de valoare primite, care se adună la restul impozitelor și contribuțiilor pe salarii pe care le datorează, acestea fiind reținute de către angajator și virate către bugetul de stat, până în data de 25 a lunii următoare.

Totuși, până la data de 1 iulie 2010, potrivit art.55 alin.(4) lit.b) din Codul fiscal anterior (din 2003, în prezent abrogat și înlocuit cu Codul fiscal din 2015), tichetele de masă nu erau incluse în veniturile salariale și nu au fost impozabile, în înțelesul impozitului (respectiv impozit pe venit reglementat de Titlul IV din Codul fiscal, fiind impozit cu reținere la sursă).

Mai mult, ***unele bilete de valoare, cum sunt tichetele cadou oferite salariaților pentru anumite ocazii și până în quantum de 300 de lei, sunt venituri neimpozabile.*** Astfel, potrivit art. 76 alin.(4) din Codul fiscal, tichetele cadou oferite de angajatori sunt venituri neimpozabile, în măsura în care valoarea acestora pentru fiecare persoană în parte nu depășește 300 lei, pentru următoarele ocazii: (i) cadouri oferite angajaților, precum și cele oferite pentru copiii minori ai acestora, cu ocazia Paștelui, Crăciunului și a sărbătorilor similare ale altor culte religioase; (ii) cadouri oferite angajatelor cu ocazia zilei de 8 martie; (iii) cadouri oferite angajaților în beneficiul copiilor minori ai acestora cu ocazia zilei de 1 iunie.

De același tratament fiscal se bucură și ***drepturile de hrană acordate de angajatori angajaților sau hrana acordată de angajatori angajaților***, în cazul în care potrivit legislației în materie este interzisă introducerea alimentelor în incinta unității, ***fiind venituri neimpozabile.*** Or, tichetele de masă acordate salariaților sunt venituri impozabile.

Un alt aspect important este acela că, în temeiul art. 142 lit. r) din Codul fiscal, **nicio categorie de bilete de valoare nu se includ în baza de calcul al contribuțiilor sociale.** Din acest motiv, aceste venituri nu pot fi valorificate la stabilirea pensiei pentru limită de vârstă. De asemenea, prevederile legale stabilesc o limită valorică a acestor bilete, spre exemplu valoarea nominală a unui tichet de masă nu poate depăși suma de 20 lei (art. 14 din Legea nr.165/2018).

În fine, biletele de valoare, fiind venituri impozabile asimilate salariului (cu excepția tichetelor cadou, în anumite condiții), se includ în venitul brut de natura

salarială și astfel, *determină diminuarea deducerii personale aplicabile, respectiv plata unui impozit pe salariu mai mare.*

Având în vedere toate aceste considerente, biletele de valoare ar trebui să constituie „sume” neincluse în veniturile salariale și să fie neimpozabile, mai ales din prisma faptului că pentru aceste venituri nu se achită contribuții sociale, la fel cum și drepturile de hrană acordate de angajatori angajaților și unele tichete de cadou sunt neimpozabile.

Prin neimpozitarea biletelor de valoare, salariații vor beneficia de o creștere a veniturilor. De exemplu, un angajat care beneficiază de tichetele de masă oferite de angajator la valoarea nominală a unui tichet de 20 de lei, plătește 2 lei/zi, respectiv **40 lei/lună** pentru 20 de zile lucrătoare, **această sumă fiind reținută din salariul angajatului.**

O astfel de creștere a veniturilor, prin eliminarea impozitării, este necesară în această perioadă în care efectele pandemiei generată de răspândirea virusului Sars-Cov-2 au determinat dezechilibre la nivelul indicatorilor macroeconomici, astfel încât este nevoie de o serie de intervenții pentru a acorda sprijin forței de muncă.

De asemenea, prin liberalizarea prețurilor la energie ca măsură impusă la nivel internațional și european s-a generat o creștere fără precedent a prețului la energia electrică, gazele naturale, precum și la combustibil, care au avut impact atât asupra creșterii prețurilor la utilitățile publice pentru populație, precum și asupra creșterii prețurilor la bunurile de consum, determinând, în principal, o scădere a puterii de cumpărare a persoanelor. Ulterior, criza războiului din Ucraina a determinat la rândul său un impact puternic asupra prețurilor la bunurile de consum.

De altfel, anul 2022 este primul an din ultimii zece în care rata inflației depășește creșterea salarială medie. **Scăderea puterii de cumpărare este resimțită mai acut decât oricând din 2011 încoace.** Conform datelor INS¹, rata anuală a inflației în luna aprilie 2022 comparativ cu luna aprilie 2021 este 13,8%.

Mai mult, indicele ROBOR la 3 luni, în funcție de care se calculează costul creditelor de consum în lei cu dobândă variabilă, a depășit pragul de 5% pe an (5,57% la 18.05.2022), de la valoarea de 4,95% înregistrată în data de 29.04.2022, conform datelor publicate de Banca Națională a României (BNR)².

¹ https://insse.ro/cms/sites/default/files/com_presa/com_pdf/ipc04r22.pdf

² <https://www.bnr.ro/ROBID-ROBOR-5672-Mobile.aspx>

Totodată, având în vedere că, în prezent, impozitul pentru aceste venituri asimilate salariilor, se rețin la sursă, respectiv din salariul angajatului, acesta din urmă, practic, primește salariul diminuat. Față de acest aspect, considerăm că nivelul salariului ar trebui să rămână la cel stabilit și negociat la momentul încheierii contractului individual de muncă (sau a actului adițional la acesta) și nu diminuat cu acest impozit, lucru ce reprezintă chiar o *reținere din salariu*.

Impozitul nedatorat pentru aceste venituri asimilate salariilor ar reprezenta un real sprijin acordat salariaților în contextul economico-social actual, iar pe de altă parte, ar încuraja consumul intern, turismul intern, precum și sectorul cultural.

Continuând raționamentele de mai sus, argumente similare pot fi transpuse și în ceea ce privește contribuția de asigurări sociale de sănătate.

Astfel, trebuie luat în considerare faptul că, până la data de 1 ianuarie 2024, aceste bilete de valoare nu erau supuse contribuției de asigurări sociale de sănătate, din motive similare cu cele expuse mai sus. Din moment ce această categorie este asimilată salariilor, baza lunară de calcul pentru contribuția socială obligatorie va proveni din salariul complet – care cuprinde și valoarea acestor bilete, făcând necesară dublarea sarcinii către angajat. Mai mult, în acest mod se asigură previzibilitatea și coerența prevederilor normative, care în prezent asimilează bilete de valoare salariilor, dar impun și o dublă sarcină fiscală pe lângă cea principală din postura de salariat.

De asemenea, argumentele socio-economice și de eficiență pot fi aplicate în manieră similară pentru situația asigurărilor sociale. Pe lângă cele prezentate mai sus, care demonstrează impactul negativ asupra angajaților și angajatorilor, trebuie luat în considerare că noua obligație de contribuție socială dublează acest impact negativ.

Prezenta formă a textului normativ afectează în principal angajații cu venituri în jurul salariului minim pe economie. Rațiunea din spatele acordării acestora este de a aduce un plus de venit pentru angajați și de a le asigura un standard decent de viață. În prezent însă, acestea au devenit o povară, fiind cumulate cu alte cheltuieli precum impozitul de 10%.

Anterior Legii nr. 296/ 2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare pentru asigurarea sustenabilității financiare a României pe termen lung, angajatorii aveau libertatea de a negocia cu angajații valoarea tichetelor de masă. Acum, din moment ce costul fiscal pentru salariat crește, angajatorii se văd nevoiți să trebuiască să majoreze valoarea tichetelor acordate pentru a acoperi pierderea survenită în urma aplicării contribuției sociale. Acest fapt îi poate determina să renunțe sau să reducă pachetele de beneficii care cuprind bilete de valoare.

Se observă aşadar o sarcină fiscală disproporţionată în principial pentru angajaţi, sarcină ce provine în urma unui beneficiu ce ar trebui acordat tocmai pentru a balansa încasările salariale de multe ori insuficiente.

2. Soluţii legislative

Prin prezenta propunere legislativă, biletele de valoare reglementate de Legea nr.165/2018 vor constitui venituri care nu sunt impozabile, alături de celelalte bilete sub forma tichetelor cadou oferite salariaţilor, în limitele şi destinaţiile prevăzute de lege.

Astfel, se propune modificarea art. 76 alin (3) lit.h) din Codul fiscal, în sensul eliminării biletelor de valoare (cu excepţia tichetelor cadou care sunt oferite în afara limitelor şi destinaţiilor prevăzute de lege) din categoria avantajelor în bani şi în natură ce reprezintă venituri asimilate salariilor impozabile, precum şi modificarea art. 76 alin.(4) lit.a) din Codul fiscal, în sensul includerii biletelor de valoare reglementate de Legea nr.165/2018 în categoria veniturilor asimilate salariile neimpozabile.

Se propune modificarea art. 157 alin. (1) lit. Ț) pentru coerenţa textului, coroborat cu cel de la art. 76 alin. (3) lit. h) şi art. 76 alin. (4) şi pentru utilizarea unei terminologii unitare în cadrului normelor.

Se mai propune şi modificarea art. 157 alin. (2) pentru a elimina această categorie a valorii nominale provenită din tichete cadou de la baza lunară de calcul al contribuţiei sociale de sănătate, scutind aşadar acest beneficiu de la contribuţia socială obligatorie de 10%.

3. Schimbări preconizate

Prezenta propunere legislativă urmăreşte **includerea în sfera veniturilor neimpozabile a biletelor de valoare**, în sensul de a nu fi cuprinse în baza de calcul al impozitului pe venitul din salarii şi asimilat salariilor, aşa cum nu sunt cuprinse nici în baza de calcul a contribuţiilor sociale.

Astfel, se va aplica acelaşi tratament fiscal pentru celelalte biletele de valoare, cu cel aplicat pentru tichetele de cadou oferite salariaţilor, precum şi cele oferite pentru copiii minori ai acestora, în limitele şi pentru destinaţiile prevăzute de art. 76 alin.(4) din Codul fiscal.

Tichetele de masă şi tichetele cadou pot fi cheltuite doar în magazinele alimentare în interiorul ţării şi doar pentru produse alimentare/igienă, tichetele culturale pentru evenimente culturale din România, iar voucherele de vacanţă pentru destinaţii de turism intern, neimpozitarea lor ar ajuta sectorul cultural, HORECA şi afacerile

autohtone care sunt parteneri în a valorifica biletele de valoare. Pe lângă aceste beneficii, economia României ar beneficia de un impuls prin încurajarea consumului intern.

Biletele de valoare sunt considerate a fi unul dintre cele mai utile instrumente pentru fidelizarea angajaților. La rândul lor, aceștia le apreciază și le consideră un mijloc util și simplu de utilizat. **Tichetele de masă reprezintă unul dintre cele mai dorite beneficii oferite de angajator.**

Secțiunea a 3-a
Impactul socio-economic al propunerii legislative

1. Impact macroeconomic	Neimpozitarea și scutirea de contribuția socială a biletelor de valoare acordate salariaților reprezintă o compensare parțială a creșterii prețurilor înregistrată în perioada pe care o traversăm.
2. Impact asupra mediului de afaceri	Toate biletele de valoare urmează a fi cheltuite doar pe teritoriul țării noastre, astfel că, nefiind impozabile sau supuse contribuției sociale obligatorii, crește atractivitatea lor și va conduce la utilizarea lor pe o scară mai mare, iar consecința acestui fapt o reprezintă creșterea consumului intern, a turismului intern, precum și a sectorului cultural.
3. Impact social	Creșterea veniturilor angajaților, prin nedatorarea impozitului pe veniturile din bilete de valoare primite de la angajator și prin neobligarea la contribuția socială pentru aceste bilete va conduce la compensarea altor cheltuieli, majorate în ultima perioadă.
4. Impact asupra mediului	Nu este cazul.
5. Alte informații	Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat

Prezenta propunere legislativă are impact bugetar. Măsura propusă conduce la diminuarea încasărilor la bugetul de stat provenind din impozitul pe venituri reprezentând bilete de valoare acordate salariaților.

Am solicitat Ministerului de Finanțe și de la Ministerul Muncii elaborarea unei fișe fiscale care să conțină impactul financiar, conform prevederilor art. 15 din Legea nr.500/2002 privind finanțele publice.

Secțiunea a 5-a Efectele propunerii legislative asupra legislației în vigoare	
1. Proiecte de acte normative suplimentare	Nu este cazul.
2. Compatibilitatea propunerii legislative cu legislația comunitară în materie	Prezenta propunere legislativă nu se referă la acest subiect.
3. Decizii ale Curții Europene de Justiție și alte documente	Nu este cazul.
4. Evaluarea conformității	Nu este cazul.
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Nu este cazul
6. Alte informații	Nu este cazul.

Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării propunerii legislative	
1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Nu este cazul.
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul prezentului act normativ	Nu este cazul.
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care prezentul act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități	Nu este cazul.
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale	Nu este cazul.
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Necesită avizul Consiliului Legislativ, Consiliului Economic și Social.

Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea propunerii legislative	
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării actului normativ	Nu este cazul

2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării prezentului act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice.	Nu este cazul.
3. Alte informații	
Secțiunea a 8-a Măsuri de implementare	
1. Măsurile de punere în aplicare a prezentului act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	Nu este cazul

În numele inițiatorilor:

Cristinel-Gabriel Berea, senator USR

Ambrozie-Irineu DARĂU, senator USR

Claudiu NĂSUI, deputat USR

Andrei-Marius MIFTODE, deputat USR

Parlamentul României

Senat

LEGE

privind modificarea Legii nr.227/2015 privind Codul fiscal

TABEL SEMNĂTURI

Nr. crt.	Nume și prenume	Partid	Semnătură
1	VICOL COSTEȘ	USR	
2	BORDUȘ CRISTIAN	USR	
3	SĂVULEA ADINA	USR	
4	RĂDU MIHAIL	USR	
5	PĂLĂRIE ȘTEFAN	USR	
6	DINICĂ SIMONA-MONICA	USR	
7	IVAN ADIN	USR	
8.	Ioan Alexandru Robert	USR	
9	Oprișescu Aurel	USR	
10.	CRISTIAN GHICA	USR	
11	VLAD SERGIU COSMIN	USR	
12	Bob Virgil Marius	USR	
13	SEBASTIAN CEIHNIC	USR	
14	NEGOI EUGEN ROMAN	USR	

[illegible]